

Til lovforslag nr. L 16. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 9. december 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om frit valg

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Ændringsforslag

Indenrigs- og sundhedsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. oktober 2004 og var til 1. behandling den 26. oktober 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 21. april 2004 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2003-04, alm. del - bilag 179. Den 22. oktober 2004 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget skal anføre, at SF har en solidarisk indfaldsvinkel til det frie valg. SF anser ikke borgerne som forbrugere – de er medborgere. Det vil sige, at det ikke nytter noget at lukke op for et fuldstændigt og vilkårligt frit valg til den enkelte. Dette vil lægge gift for alle tanker om medborgerskab og på sigt være med til at ødelægge samfundet og den enkelte kommunes sammenhængskraft. Endelig viser alle hidtige erfaringer bl.a. på ældreområdet, at forslag om frit entreprenørvalg ikke er udgiftsneutralt.

Enhedslistens medlem af udvalget er imod, at man fra regeringens side ønsker at regulere kommunernes selvbestemmelsesret ned til mindste detalje. En regulering, der både mindsker kommunernes spillerum og medfører øgede unødvendige udgifter til administration. Efter Enhedslistens mening er kommunerne udmærket i stand til løbende at vurdere, om der er nye områder, hvor de bør indføre frit valg, uden at de pålægges en pligt til at overveje frit valg på nye områder en gang om året. Herudover anser Enhedslisten det for ganske uforståeligt, at regeringen mener, at de private leverandører selv er i stand til at vurdere, hvornår de skal indberette klager over dem selv til kommunen. Enhedslisten stemmer derfor imod lovforslaget.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod det stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstre finder, at lovforslaget enten er inderligt overflødigt i forhold til de for-

Bet. o. lovf. vedr. frit valg

pligtelser, som kommuner har i følge anden lovgivning, eller også ligger det inde for det, man med rette kan forvente, at demokratisk valgte politikere kan have frihed til at skønne over.

Men lovforslaget er knap så skyldigt. Det sætter en dagsorden. Paradoksalt nok sætter på budet om mest muligt frit valg en dagsorden for ensartethed i kommunerne. Men hvis man mener noget med det decentrale styre, må der være frihed også til at fravælge frit valg, hvis det er dét, kommunens borgere vil og giver deres valgte politikere mandat til.

Sættes forslaget ind i et større perspektiv, bekymrer det os, at man fra regeringens sider oplever, at der er behov for at lovgive på det her detaljeringniveau, altså lovgive eksplicit om, at man skal informere om dette særlige, der vedrører det frie valg, og at man skal drøfte dette særlige, der vedrører det frie valg. Det er alligevel noget for sig, at regeringen sådan beslutter, hvad der skal stå på kommunalbestyrelsens dagsorden på et givet tidspunkt i valgperioden. Det synes vi, egentlig er en detaljinteresse, som vi ikke ville have tiltroet en regering, som trods alt har sat regelforenkling og afbureaukratisering på sit program. Styringen bliver endnu mere iøjnefaldende, når man betænker, at kommunalbestyrelserne og amtsrådene med lovforslaget får ansvaret for selv at tilrettelægge arbejdet med at indtænke et øget frit valg! Det er ikke meget, der er tilbage til selvbestemmelsen. Og hvis det ikke er godt nok, så får indenrigs- og sundhedsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler, for udarbejdelsen af informationsmateriale om frit valg. Det kan åbenbart gøres på en forkert måde – og nu kan man så i amter og kommuner gætte på, hvad den rigtige måde er!

Helga Moos (V) Gudrun Laub (V) Ester Larsen (V) Marianne Pedersen (V) nfm.d.

Jens Vibjerg (V) Uno Larsson (DF) Poul Nødgaard (DF) fmd. Knud Erik Kirkegaard (KF)

Tove Videbæk (KF) Arne Toft (S) Inger Bierbaum (S) Jørn Pedersen (S) Karen J. Klint (S)

Ole Stavad (S) Kristen Touborg (SF) Margrethe Vestager (RV) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte lovforslaget, og vi synes egentlig også, at der var andre ting, som kommunalbestyrelserne burde bruge deres tid på at drøfte.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *indenrigs- og sundhedsministeren*, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af RV):

1) Titlen affattes således:

»Forslag
til

Lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner og amtskommuner«.

[Præcisering af lovens titel]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget har til formål i titlen at præcisere lovforslagets indhold i overensstemmelse med lovforslagets bestemmelser og bemærkninger. Herved tydeliggøres det, at lovens overordnede sigte er at fremme frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner og amtskommuner.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	54*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 16**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra indenrigs- og sundhedsministeren
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 16

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, på hvilke områder kommuner og amtskommuner skal henholdsvis kan indføre frit valg, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke kommuner der ikke har gennemført frit valg på områder, hvor der skal gennemføres frit valg, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvilken anden lovgivning der findes, hvor borgerne har krav om indsigt i og valg mellem offentlige service/velfærdsydelser, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om redegørelse for borgernes retsbeskyttelse ved afgørelser om behandling af klagesager, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om kommentar til artiklen »Frit valg til borgerne koster penge« fra Information den 28/10-04, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorvidt ministeren påtænker at fremsætte forslag om frit valg af plejehjem uden fast kommunal forankring på ældreområdet, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå